

PREDIKAN PÅ 2:A SÖNDAGEN EFTER PÅSK DEN 21/4 1985

I ÅLIDHEMS KYRKA, UMEÅ.

TEXT JOH 10: 11-16.

Den gode herden ska vi tala om.

Vi har en idyllisk och lite söt bild av herden i biblisk tid. Den bilden har vi kanske fått från vackra planscher. Herdens arbete var hårt och det var farligt. Herden arbetade ensam, ofta långt borta, eftersom bra betesmark låg långt borta. Han måste våga livet när hungriga vargar anföll hjorden. Det var inte ovanligt med stölder av får och rövarena var ibland beväpnade när de dök upp i ödebygden. Herden fick räkna med att falla i strid, som en soldat.

Jesus var herde på det sättet. När han bryter upp med lärjungarna från nattvardsbordet i skärtorsdagsnatten, säger han: "I natt ska ni alla komma på fall för min skull, ty det står skrivet: 'Jag skall dräpa herden och fåren i hjorden skall skingras'" (Matt 26:31). Det är ett citat från ett brutalt och svärbegripligt ställe hos profeten Sakarja (13:7).

Om denne herde ska vi tala idag. Och varje ord vi säger om honom är Evangelium. Det är fem punkter som är viktiga och varje punkt behandlas i den psalm vi snart ska sjunga, Sv. Ps. 119, av Frans Michael Franzén, en psalm som har just 5 versar. Slå gärna upp psalmen och följ med i psalmboken!

1/ Det första är att vi alltid är under vård när vi lever med Jesus, herden. vi har alltför lätt att foga in dom och vrede i bilden av Gud, så att "Gud" blir ett skrämmande ord. Och det är sant att det finns något som skrämmer i dagens text om herden - men det ligger inte hos herden utan hos VARGEN. Vi lever under hot, hela livet, hot från sjukdom, hot från ondska, hot från död. Men - "den korta stund jag vandrar här, vad fruktar jag och klagar? Han som den gode Herden är, han mina steg ledsagar", var jag går. Döden och fasorna som kommer är Vargen men in i detta mörker talar Jesus i sitt ord till oss såsom en herde talar, denna röst som skänker svalka och lugn i ångesten.

2/ Det andra är detta att vi inte blir bestraffade när vi går vilse. Man skulle kunna tänka sig att en herde som får leta efter ett bortsprunget lamm, blir arg på detta ostyriga lamm, när han hittar det, vilsegånget. Men så är det inte. Det heter i liknelsen om det bortsprungna fåret: "När han hittar det lägger han det på sina axlar med glädje" (Luk 15:5). Vi har gått fel många gånger. Det finns verkligen syndafall i vårt liv. Och ändå lever vi nu, men Jesus, med Herden som icke överger oss för våra fels skull:

"Han söker den som vilse far,
den svage i sin famn han tar,
upprättar dem som falla".

Så gör Herden med oss när vi handlar fel!

3/ Den tredje punkten, det rör sig om lidandet, sorgen, motgångarna, detta som slår sönder glädjen, som tystar alla skratt, som släcker ljusglimten i ögat och berövar oss vårt livsmod. Det är kanske den allra största bristen hos oss kristna idag, frånvaron av Livsmod. Vi har så

svårt att ta ut de oerhörda tillgångar som ligger i tron, denna Kristustro som inte avtar när det blir svårt utan ökar i styrka, eftersom den är grundad på en katastrof som är en seger, Korsdöden. Också detta är med i Franzéns psalm 119, den tredje versen:

"Hur mörk min väg bland törnen går,
blott jag ej viker från hans spår,
jag ej skall modet fälla"

Hittills har psalmen (119) mest handlat om mej såsom en enskild: "jag vandrar här", "jag hör hans röst", "'hur mörk min väg går". Men i texten, Joh 10, där talas det om en flock av får, om många, om en gemenskap som Herden vill hålla ihop. När vi går vilse, är det inte bort från Herden vi går, inte genast - nej, vi menar att vi kan bevara tron på Jesus på egen hand: församlingslivet är så andelöst och ofruktbart! Ja, så går det till när lamm springer bort från flocken, den är inte intressant nog - man kan göra så många intressanta utflykter. Och så har man förlorat Herden, man har förlorat den ENDE som ger Livet. Det är den fjärde punkten, ropet efter Honom:

"O du som sade: 'Ingen kan
de mina från mig taga,
dig mot en värld jag ropar an
som vill mig från dig draga.
Låt mig ej villas bort från dem
som till din Faders sälla hem
du lovat att ledsaga."

När det i texten talas om "får som icke hör till denna fälla", alltså icke hör till det gamla Israel, då avses därmed alla dessa församlingar ute runt Medelhavet, kyrkan av "många folk", den stora församling som skulle bli till när evangeliet blev predikat i världen, "en hjord och en herde". Det var den urkristna församlingens övertygelse, att Jesu korsdöd på Golgata var porten, som Jesus gick in igenom till ett nytt Liv. Livet kom alla förtrampade och skuldbelastade till del, i evangeliet, i förlåteslen, i Uppståndelsen ur mörkret. Och så har det också faktiskt blivit.

När ett dygn går, när jorden snurrar ett varv och solljuset faller över nya delar av jordklotet, händer det aldrig - icke 5 minuter ens - att solen behövr skina på någon världsdel där Evangelium saknas. Överallt hälsas dagen av människor som tar emot dem "i Jesu namn", i Fader Vår. Det är "olika fällor" men "en hjord och en herde".

Det hårda ordet som vi började med, ordet som Jesus hämtar från Sakarja: "Jag skall dräpa herden och fåren skall skingras", det ordet som syftar på Golgata - döden, det är egentligen ett ord om uppståndelsen; Påsken, detta liv som Jesus vinner åt oss med sin korsdöd - och även det herdeordet är med i den stora påskpsalmen, 102, av Franzén också den: "Kom, skingrade hjord till din herde igen! Han lever, han lever och följer dig än". Frans Mikael Franzén är den älskligaste av alla våra psalmdiktare, detta "lallande barn" som Tegnér - lite ringaktande - kallade honom. Det är en glädje för Umeå, antar jag, att han var biskop även här (på den tiden hörde Umeå till Härnösands stift, och i Härnösand levde Franzén de sista åren av sitt liv)

Och nu har vi, för det femte, kommit till den dag som vi alla går till mötes. "Snart stundar natten då envar av oss skall hädanfara", denna rad ur svenska psalmboken som Dag Hammarskjöld gång på gång citerar i sina "Vägmärken". Under ett viktigt och svårt skede i livet skriver han denna rad i sin dagbok varje nyårsdag: "Snart stundar natten....". Döden kunde komma oväntat, det visste han - och den kom också oväntat, för oss nämligen, i september 1961. Självisste han att den kunde komma när som helst - det var därför han skrev den raden varje nyårsdag. "Snart stundar natten..."

Denna natt, dödens natt, blir i stället en dag, den blir en morgon, med gryende ljus. Att det är mörker som vi i döden går in i är Ljus, det är svårt att tro; ibland lever vissheten i oss, ibland slocknar den. då hjälper inga vackra ord från Franzén eller från Hammarskjöld - det är bara Jesus som når in i vårt hjärta, han som säger: "Ingen som tror på mig ska bli kvar i mörkret" (Joh 12:46).

Låt oss bedja

Allsmäktige Gud, du har en sådan omsorg om var och en av oss som frågade du blott efter honom ensam och en sådan omsorg om alla som vore vi blott en enda. du är världens Gud, du sände Jesus in i denna världs armod och nöd. Låt ingen människa gå förlorad! Hör vår bön! I Jesu namn. Amen.